

Samenwerkingsverband
Exmoorpony

Samenwerkingsverband Exmoorpony
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
tel: 077-4642999
e-mail: info@faunaconsult.nl
www.exmoorpony.nl

Nieuwsbrief Samenwerkingsverband Exmoorpony januari 2009

Belfeld, 14 januari 2009

Beste leden,

Afgelopen jaar hebben jullie samen met ons het Samenwerkingsverband Exmoorpony opgericht. Allereerst daarvoor onze dank; zonder leden is er immers geen Samenwerkingsverband mogelijk. Vanuit Faunaconsult hadden (en hebben) Grietje en ik best wat twijfels over de vorm waarin het Samenwerkingsverband zou moeten worden gegoten. Diverse malen heb ik daarom ruggespraak gehouden met sommigen van jullie. Wat duidelijk is, is dat iedereen het druk heeft met zijn werk en niet veel tijd in vergaderingen en dergelijke wil steken. Ook willen we geen fokvereniging zijn die jaarlijks tentoonstellingen organiseert, waarop de paarden punten voor hun uiterlijk kunnen verdienen. Wat we wel willen is vanuit Nederland een bijdrage leveren aan het in stand houden van dit type van het wilde paard, met de nadruk op het woord wild.

In deze nieuwsbrief geven we een overzicht van belangrijke gebeurtenissen in het afgelopen jaar. Daarnaast besteden we in deze nieuwsbrief aandacht aan wat we in 2009 graag willen bereiken.

Overzicht 2008

het importeren van 5 hengsten uit Engeland

Het werd de afgelopen jaren steeds lastiger om binnen Nederland aan vers bloed te komen. Omdat de Engelse Exmoor Pony Society twijfels had over het lot van Exmoorpony's in Nederland, hielpen zij ons niet meer om aan raszuivere dieren te komen. Vorig jaar is het via een omweg toch gelukt om aan raszuivere hengsten te komen. It Fryske Gea heeft 3 hengsten geïmporteerd, Gradiënt en Faunaconsult ieder één.

samenwerking met de Engelse Exmoorpony Society

Om medewerking te krijgen van de Engelse Exmoor Pony Society hebben we twee van hun bestuursleden in Nederland ontvangen. Van 10 t/m 14 september hebben zij zo'n 80 tot 90 % van de Exmoorpony's van onze leden bekeken en de terreinen waarin ze lopen beoordeeld. Zij waren zeer onder de indruk en hebben toegezegd ons in de toekomst te helpen met import van dieren (om inteelt te voorkomen) en andere adviezen. De reis van beide bestuursleden is betaald door een Engelse weldoener (die het vanuit beschermingsoogpunt belangrijk vindt dat er ook buiten Engeland Exmoorpony's worden gehouden, maar verder onbekend wenst te

blijven). Hun verblijf hier is grotendeels betaald door It Fryske Gea, daarnaast hebben Gradiënt en Faunaconsult elk een bijdrage geleverd.

lancering website

De website www.exmoorpony.nl werd gelanceerd.

publicatie artikel ‘Pleidooi voor de Exmoorpony’

Het artikel ‘Pleidooi voor de Exmoorpony’ werd gepubliceerd in het vakblad ‘Natuur Bos Landschap’. In dit artikel wordt een overzicht gegeven van de bewijzen voor de wildheid van de Exmoorpony. Tevens wordt gepleit voor het houden van meer Exmoors in natuurterreinen.

interview Vroege Vogels

Om de Exmoor meer bekendheid te geven, zijn Jaap Mekel van Gradiënt en Hans Hovens van Faunaconsult in november geïnterviewd voor het radioprogramma Vroege Vogels. Dit interview vond plaats bij de grote groep Exmoors op Texel (eigenaar Gradiënt).

Doelen voor 2009

database van Nederlandse Exmoorpony’s

We willen een database van alle Exmoorpony’s van het Samenwerkingsverband op onze website zetten. De leden kunnen op dit deel van de website inloggen en kijken welke dieren onverwant zijn aan elkaar. Zo kunnen ze bepalen welke dieren ze het best kunnen aanschaffen of welke fokhengsten het beste kunnen worden uitgewisseld.

aanvragen subsidie

Tot nu toe is het ons niet gelukt om – buiten het geld van onze leden – financiering voor het werk van het Samenwerkingsverband te krijgen. Het is jammer te moeten constateren dat er vanuit de overheid wel geld is voor het behoud van enkele eeuwen oude landbouwhuisdieren, maar niet voor de meer dan 100.000 jaar oude Exmoorpony. Er is wel geld voor herintroductie van de otter of bescherming van de Nederlandse ondersoort van de Noordse woelmuis, maar niet voor de Exmoorpony. Als ons paard niet Exmoorpony, maar Europese wilde oerpony zou heten, dan was dit wellicht een stuk makkelijker. De meesten associëren de Exmoorpony nog steeds met Engeland, maar dit is slechts de plaats waar het dier heeft overleefd. Het is relatief kort geleden dat deze Europese oerpony in Nederland nog in het wild voorkwam. In 2009 zullen we verder op zoek gaan naar subsidiemogelijkheden.

publieksvoorlichting

In het artikel ‘Pleidooi voor de Exmoorpony’ hebben we al een aantal taxonomische aanwijzingen genoemd voor de wildheid van de Exmoorpony. Inmiddels heeft de Engelse Sue Baker een boek gepubliceerd waarin een groot aantal historische bronnen wordt geciteerd. De eerste (Doomsday Book) is uit 1085, daarnaast zijn er andere geschreven bronnen uit de 16^e, 17^e, 18^e en 19^e eeuw. Uit al deze bronnen blijkt overduidelijk dat de Europese wilde oerpony (‘horse beast’) in Engeland in het wild heeft overleefd. Ook in 2009 zullen we via artikelen proberen de rest van Nederland op de hoogte stellen van de wildheid van de Exmoorpony.

het maken van een exterieurbeoordelingsboekje

De Europese oerpony is in heel Europa weggekruist door de inbreng van gedomesticeerde paardenrassen. Nadat John Deer het gebied Exmoor in 1820 van de Engelse staat had gekocht, wilde hij de daar voorkomende wilde oerpony’s eveneens ‘verbeteren’. Hiertoe zette hij enkele gedomesticeerde hengsten bij deze wilde pony’s. In documenten uit die tijd wordt

beschreven dat dit kruisingsexperiment ‘jammerlijk’ mislukte en dat het ‘nooit meer’ mocht worden herhaald. De bastaardveulens bleken namelijk niet bestand tegen de strenge winters in het onherbergzame Exmoor en kwamen vrijwel allemaal om. De Exmoorpony dankt zijn wildheid dus aan de ruigheid van het Engelse Exmoor. Omdat er af en toe Exmoorpony’s zijn met duidelijke gedomesticeerde kenmerken (o.a. witte aftekening op voorhoofd of op de voet), moeten we echter aannemen dat enkele bastaarden de winters toch hebben overleefd. Dat lijkt erger dan het is, omdat, gemiddeld genomen, de nakomelingen van zo'n gedomesticeerde voorouder al na zeven generaties minder dan 1% 'tamme' genen bevatten. Ook van Przewalskipaarden, wolven en bizons is bekend dat er 'tamme' genen in de wilde populaties zijn geslopen.

In de praktijk zal de ene Exmoorpony een aantal tamme genen hebben en de andere er vrijwel geen. Om de wilde eigenschappen van de Exmoorpony te behouden, moeten we Exmoorpony’s met tamme eigenschappen zo veel mogelijk uitsluiten voor de verdere fok. In de eerste plaats gaat het om het behoud van wilde eigenschappen als gehardheid, sterke hoeven, een hoge mate van zelfredzaamheid en een geringe vatbaarheid voor ziekten. Doordat we onze dieren in natuurgebieden houden, vindt er al natuurlijke selectie op deze wilde eigenschappen plaats. Daarnaast willen we dieren met overduidelijke domesticatiekenmerken als witte haren op het voorhoofd en voeten uitsluiten van ons stamboek. Hiertoe willen we een boekje maken waarin aan de hand van voorbeeldfoto’s wordt verduidelijkt welke raskenmerken de wilde Exmoorpony van nature heeft en welke niet. We gaan daarbij uit van de rasbeschrijving zoals die eind 1800 aan de hand van wilde Exmoorpony’s is opgesteld. De inzet van fokdieren met de juiste raskenmerken is een voorwaarde van de Engelse Exmoorpony Society om met ons samen te werken.